

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

A Study of Creative Leadership of School Administrators in
Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization

ภูมิ สามเณร* และ ชุตินา พรหมพุย**

คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*,**

Phum Sammanen* and Chutima Prompourii**

Faculty Education, Vongchavalitkul University*,**

Corresponding author E-mail: phum_sam@vu.ac.th

(Received: October 29, 2024; Revised: November 16, 2024; Accepted: December 18, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 350 คน โดยกำหนดจำนวนตัวอย่างจากตารางของเครซี่และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .905 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความไว้วางใจ หรือการเปิดเผย รองลงมาคือ ด้านความมีอิสระ และด้านความสนุกสนาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการลดความขัดแย้ง ส่งเสริมความคิดเห็น 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการเป็นบุคคลที่ขอความช่วยเหลือและการมีส่วนร่วมพบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารโรงเรียน, องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the level of creative leadership of school administrators under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, and 2) compare the creative leadership of school administrators under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, classified by educational qualifications, years of service, and school size. The sample

consisted of 350 school administrators and teachers in schools under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization during the 2023 academic year. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table, and stratified random sampling was employed. Data were collected using a five-point Likert scale questionnaire. The content validity of the questionnaire ranged from 0.80 to 1.00, and the overall reliability coefficient was .905. Statistical analyses included percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using t-tests and F-tests, with Scheffé's method applied for pairwise comparisons.

The research findings revealed that: The overall level of creative leadership of school administrators under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization was at the highest level. When considering individual aspects, trust or openness had the highest mean score, followed by freedom and enjoyment, while conflict reduction and encouragement of opinions had the lowest mean score. The creative leadership of school administrators under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, classified by educational qualifications, years of service, and school size, showed no statistically significant differences overall or across individual aspects, except for the aspect of being a person who enjoys challenges and participation, in which small schools differed significantly from large schools at the .05 level.

Keywords: Creative Leadership, School Administrators, Provincial Administration Organization
Nakhon Ratchasima

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันในทุกๆ ด้าน สังคมแห่งโลกไร้พรมแดน มีเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วและทำให้กระทบชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทย และยังส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, พ.ศ. 2566 – 2570) เมื่อสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงทุกๆ ด้านในสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมแบบเดิม ถูกเปลี่ยนแปลงด้วยแนวคิดวิธีการความเชื่อและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ตามยุคสมัย ทุกคนจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ของวันนี้และอนาคตข้างหน้าให้สมบูรณ์อย่าหยุดพัฒนาตนเอง เพื่อให้สามารถปรับตัวอยู่ได้ในสังคมสมัยใหม่ที่มีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตคุณภาพของคนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงถึงความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพของคน คือ การจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคงและมีความสุข (นิรุฒ มีพันธ์, 2559) ซึ่งในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้นจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีศักยภาพและสมรรถนะที่ไร้ขอบเขตขององค์ความรู้เพื่อที่จะนำองค์กรไปสู่วิสัยทัศน์และเผชิญหน้ากับความท้าทายใหม่ๆ และนอกจากนั้นผู้นำยุคใหม่ยังต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความหลากหลายและซับซ้อนมากกว่าในอดีต ดังนั้น ผู้นำยุคใหม่นอกจากต้องปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ แล้วก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดเพื่อก่อให้เกิดการปรับตัวทั้งระบบ กล่าวคือผู้นำต้องฟื้นฟูและพัฒนาสมาชิกในองค์กรเพื่อให้เกิดศักยภาพของบุคลากรไปพร้อมกันนั่นเอง

ผู้นำเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างพลังขับเคลื่อนองค์กรและสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงที่ทุกคนต้องเผชิญ ดังนั้นทุกองค์กรจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีศักยภาพสูงมีคุณลักษณะที่เหมาะสมและมีพลังที่จะขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี และสามารถนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ เมื่อทุกองค์กรมีประสิทธิภาพก็จะทำให้สังคมโดยรวมสามารถก้าวทันและเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ได้เป็นอย่างดี นำมาซึ่งความสุขความเจริญทุกภาคส่วนของสังคม จากสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่นั้น ภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จและการดำรงอยู่ขององค์กรเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ภาวะผู้นำยังช่วยพัฒนาองค์การไปในทิศทางใหม่ ๆ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ได้ และเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงาน ผู้นำเปรียบประดุจดวงประทีปขององค์การเป็นสัญลักษณ์เป็นตัวแทนขององค์การ และเป็นจุดรวมพลังของทุกคนในองค์กร ฉะนั้นผู้นำย่อมเป็นหลักที่มีความสำคัญยิ่งต่อหน่วยงานต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และต่อผลงานอันเป็นส่วนร่วมผู้นำที่มีคุณภาพและคุณลักษณะที่ดีย่อมมีผลสะท้อนต่อวิถีปฏิบัติงานของหน่วยงานแต่ละแห่งเป็นอย่างมาก ดังนั้นการที่ผู้นำมีความคิดสร้างสรรค์จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์การเป็นอย่างมาก ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นความสามารถของบุคคลที่แสดงความคิดที่หลากหลายทิศทางหลายแง่มุม โดยนำเอาประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นพื้นฐานทำให้เกิดความคิดใหม่ อันนำไปสู่การประดิษฐ์คิดค้นต่าง ๆ ที่แปลกใหม่อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์มีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมเจริญก้าวหน้า ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์จึงส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ (บุญธรา ทรงบุญศาสตร์, 2559) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการจูงใจ ประสานงานและนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่นด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ อย่างท้าทายและสร้างสรรค์ โดยอาศัยปัจจัยทางด้าน 1) สภาพแวดล้อมแบบเปิดด้วยการไว้วางใจให้อิสระในการคิด และพร้อมสนับสนุนความคิดใหม่ๆ 2) แรงจูงใจภายใน ด้วยการมีความอยากร ความหวัง ความปรารถนา ความเพียรพยายาม มุ่งมั่นทุ่มเทเพื่อให้เป็นคนที่เหมาะสมประสบความสำเร็จ และ 3) ความรู้เชิงลึกด้วยการมีความรู้แน่วแน่และลึกมีทักษะ ประสบการณ์อันจะส่งผลให้เกิดแนวทางที่ชาญฉลาดในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ (กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์, 2562) ที่ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองเชิงจินตนาการ โดยการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วน ในสถานการณ์ต่าง ๆ และประเด็นต่างๆที่ท้าทาย (Challenge) และเกี่ยวกับเรื่องการนำ (Leading) คือการนำเชิงสร้างสรรค์ กล่าวโดยสรุปภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการตอบสนองเชิงจินตนาการ (Imagination) และการนำบุคคลอื่น ๆ (Leading People) ด้วยแนวทางใหม่ ๆ (New Solutions) หรือวิธีการใหม่ ๆ (New Method) อย่างท้าทาย (Challenging) และยืดหยุ่น (Flexibility) ที่สำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อม (Environment) เพื่อก่อให้เกิดการริเริ่มสิ่งใหม่ (วัฒนา ปะกิกา, 2560) โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยสำนักงานศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีวิสัยทัศน์เพื่อมุ่งเป็นองค์กรคุณภาพ พัฒนาการศึกษาด้วยนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศที่ยั่งยืน ซึ่งการที่จะทำให้วิสัยทัศน์ดังกล่าวเป็นความจริงได้นั้น คือ การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเตรียมความพร้อมด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนร่วมวางแผนให้โรงเรียนมีระบบการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้สภาพแวดล้อม หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมนำความรู้ รักความเป็นไทย และสามารถก้าวไกลในระดับนานาชาติ (กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์, 2562) แต่ยังคงมีปัญหาหลายด้านที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ คือ การที่โรงเรียนแต่ละแห่งจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ ในการที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้นจะเป็นต้นแบบและมาตรฐานให้กับบุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเขาได้ยึดถือด้วยวิธีการที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

นอกจากนี้จุดเน้นการพัฒนาโรงเรียน องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีการประชุมผู้บริหารโรงเรียนเสนอให้ผู้บริหารโรงเรียนลงทุนในการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น รวมถึงจัดการฝึกอบรมครูในการใช้เทคโนโลยีในการสอนออนไลน์และจัดทำสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการปรับตัวและปรับเปลี่ยนแนวความคิดในการที่จะนำสิ่งใหม่ ๆ และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาบางแห่งที่ไม่สามารถสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาเป็นของตนเองได้ เนื่องจากผู้บริหารบางท่านยังคงมีแนวคิดที่ติดกรอบเดิม ๆ ไม่ปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่ค่อยเปิดใจ รับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญในการที่จะสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ กล่าวว่าการจะพัฒนาการศึกษาด้วยนวัตกรรมต้องพัฒนาที่ตัวผู้นำผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการรับกับสภาพสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ด้วยการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การมีวิสัยทัศน์ การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ เป็นตัวแบบที่ดีและสามารถทำงานร่วมกับบุคลากร เป็นทักษะที่นำไปใช้ได้ สถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถในการนำทักษะที่มีไปปรับใช้ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ (รายงานการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2567)

จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ให้ทันต่อสภาวะความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาสามารถปรับตัวอยู่ได้ในสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3,567 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 58 คน และครูจำนวน 3,509 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 350 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงในธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) โดยใช้เทคนิคการวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แบ่งประชากรผู้บริหารออกเป็น 3 กลุ่มย่อยตามขนาดของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ (Stratified) คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ขึ้นไป ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครู	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	20	15	1,283	115
ขนาดกลาง	15	10	863	74
ขนาดใหญ่ขึ้นไป	23	16	1,363	120
รวม	58	41	3,509	309

รวมทั้งสิ้น 350 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดไว้ให้ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check List) ตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (Rating Scale) แบบสอบถามในงานวิจัยฉบับนี้พัฒนาขึ้นตามวัตถุประสงค์และแนวคิดที่สอดคล้องกับทฤษฎี แบ่งออกเป็น 7 ด้าน รวมจำนวน 35 ข้อ โดยได้รับการประเมินความสอดคล้องจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ Cronbach's Alpha ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .905

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 บันทึกเสนอคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.3.2 นำหนังสือเสนอผู้อำนวยการสังกัดสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

3.3.3 การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 350 ฉบับ และนัดหมายเพื่อขอรับคืนภายใน 2 สัปดาห์ ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100%

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับเพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.4.3 การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัดโดยอาศัยแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2556) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา ที่มีวุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา สามารถจำแนก ดังนี้ กรณีเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติ T-test และกรณีเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำไปเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา ทั้งโดยรวม และรายด้านโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ลำดับ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.	ด้านเป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์สุจริตและมีความซื่อสัตย์	3.67	0.80	มาก	4
2.	ด้านความมีอิสระ	3.69	0.77	มาก	2
3.	ด้านความไว้วางใจ หรือการเปิดเผย	3.70	0.81	มาก	1
4.	ด้านการให้เวลาสำหรับการคิด	3.68	0.84	มาก	3
5.	ด้านความสนุกสนาน	3.69	0.80	มาก	2
6.	ด้านการลดความขัดแย้ง ส่งเสริมความคิดเห็น	3.67	0.78	มาก	4
7.	ด้านการกล้าเสี่ยง	3.62	0.84	มาก	5
เฉลี่ยรวม		3.68	0.72	มาก	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านความไว้วางใจ หรือการเปิดเผย ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.81) รองลงมา คือ ด้านด้านความมีอิสระ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.77) และด้านความสนุกสนาน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.80) ส่วนด้านการกล้าเสี่ยง ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.84) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

4.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	วุฒิทางการศึกษา				t	Sig
	ต่ำกว่าปริญญาโท		ปริญญาโท			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) เป็นบุคคลที่ชอบความท้าทายและการมีส่วนร่วม	3.69	0.82	3.61	0.76	0.67	0.15
2) ความมีอิสระ	3.69	0.80	3.69	0.72	-0.03	0.28
3) ความไว้วางใจ หรือการเปิดเผย	3.71	0.83	3.69	0.77	0.13	0.54
4) การใช้เวลาสำหรับการคิด	3.67	0.86	3.72	0.74	-0.34	0.31
5) ความสนุกสนาน	3.70	0.82	3.69	0.76	0.03	0.62
6) การลดความขัดแย้ง	3.69	0.78	3.58	0.80	1.05	0.75
7) การกล้าเสี่ยง	3.64	0.85	3.52	0.83	1.01	0.67
เฉลี่ยรวม	3.68	0.73	3.64	0.66	0.41	0.56

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครราชสีมา จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่าภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด
นครราชสีมาจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	ระยะเวลาการปฏิบัติงาน				t	Sig
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. เป็นบุคคลที่ชอบความท้าทายและการมีส่วนร่วม	3.72	0.81	3.57	0.78	1.57	0.68
2. ความมีอิสระ	3.70	0.82	3.67	0.72	0.29	0.14
3. ความไว้วางใจ	3.75	0.82	3.59	0.80	1.69	0.98
4. การใช้เวลาสำหรับการคิด	3.71	0.86	3.61	0.78	0.95	0.41
5. ความสนุกสนาน	3.73	0.81	3.60	0.80	1.40	0.92
6. การลดความขัดแย้ง ส่งเสริมความคิดเห็น	3.73	0.77	3.54	0.79	2.15	0.42
7. การกล้าเสี่ยง	3.69	0.83	3.47	0.86	2.08	0.91
เฉลี่ยรวม	3.72	0.73	3.58	0.68	1.64	0.35

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วน
จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่าภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	ขนาดของสถานศึกษา					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. เป็นบุคคลที่ชอบความท้าทายและการมีส่วนร่วม	3.78	0.73	3.73	0.87	3.54	0.82
2. ความมีอิสระ	3.64	0.74	3.80	0.82	3.67	0.82
3. ความไว้วางใจ	3.70	0.75	3.77	0.92	3.67	0.81
4. การใช้เวลาสำหรับการคิด	3.64	0.79	3.74	0.94	3.69	0.82
5. ความสนุกสนาน	3.65	0.81	3.81	0.85	3.67	0.78
6. การลดความขัดแย้ง	3.67	0.79	3.75	0.77	3.63	0.78
7. การกล้าเสี่ยง	3.59	0.86	3.76	0.84	3.57	0.83
ภาพรวม	3.67	0.70	3.77	0.79	3.63	0.68

จากตารางที่ 5 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษาขนาดกลางผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไปตามลำดับ

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	Ms	F	P
1. เป็นบุคคลที่ชอบความท้าทายและ การมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	4.126	2	2.063	3.220*	.041
	ภายในกลุ่ม	222.263	347	.641		
	รวม	226.389	349			
2. ความมีอิสระ	ระหว่างกลุ่ม	1.404	2	.702	1.127	.325
	ภายในกลุ่ม	231.351	347	.623		
	รวม	231.894	349			
3. ความไว้วางใจ	ระหว่างกลุ่ม	.543	2	.272	.408	.666
	ภายในกลุ่ม	231.351	347	.667		
	รวม	231.894	349			
4. การใช้เวลาสำหรับการคิด	ระหว่างกลุ่ม	.495	2	.247	.352	.703
	ภายในกลุ่ม	243.761	347	.702		
	รวม	244.256	349			

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัด องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครราชสีมา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	Ms	F	P
5. ความสนุกสนาน	ระหว่างกลุ่ม	1.420	2	.710	1.094	.336
	ภายในกลุ่ม	225.271	347	.649		
	รวม	226.691	349			
6. การลดความขัดแย้ง	ระหว่างกลุ่ม	.805	2	.402	.660	.517
	ภายในกลุ่ม	211.584	347	.610		
	รวม	212.389	349			
7. การกล้าเสี่ยง	ระหว่างกลุ่ม	2.067	2	1.033	1.453	.235
	ภายในกลุ่ม	246.741	347	.711		
	รวม	248.808	349			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.931	2	.465	.906	.405
	ภายในกลุ่ม	178.252	347	.514		
	รวม	179.183	349			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเป็นบุคคลที่ชอบความท้าทายและการมีส่วนร่วม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เป็นไปดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารโรงเรียน	ขนาดของ สถานศึกษา	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่ ขึ้นไป
			3.78	3.73	3.54
ด้านเป็นบุคคลที่ชอบความ ท้าทายและการมีส่วนร่วม	ขนาดเล็ก	3.78	-	0.05	0.24*
	ขนาดกลาง	3.73	-	-	0.19
	ขนาดใหญ่ขึ้นไป	3.54	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านเป็นบุคคลที่ชอบความท้าทายและการมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านความไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความมีอิสระ และด้านความสนุกสนาน/อารมณ์ขัน และด้านการลดความขัดแย้ง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดตามลำดับ

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่มีวุฒิทางการศึกษาและระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเป็นบุคคลที่ชอบความท้าทายและการมีส่วนร่วม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังต่อไปนี้

5.2.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิในระดับปริญญาโทในทุกสถานศึกษาและมีประสบการณ์ในการบริหาร และอยู่ในวัยวุฒิที่เหมาะสม ประกอบกับมีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาอย่างยาวนาน จึงทำให้ครูและผู้บริหารในสังกัดมีความไว้วางใจในการทำงานร่วมกัน ร่วมแก้ปัญหาด้วยประสบการณ์การบริหารร่วมกันอย่างเต็มความสามารถ ส่วนด้านการลดความขัดแย้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีนโยบายในการสร้างสัมพันธ์ที่ดี ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งมีการจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้บริหารและครูมีการเปิดใจซึ่งกันและกัน กล้าแสดงความคิดเห็นด้วยกัน กล้าเปิดใจ กิจกรรมที่จัดสามารถแสดงความคิดเห็นกันอย่างจริงจัง เน้นใช้การสื่อสารแบบสองทางให้ความสำคัญแก่ครูและบุคลากรทุกคน จึงทำให้ไม่มีความขัดแย้งในองค์กร ด้านการลดความขัดแย้งจึงมีค่าเฉลี่ยต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ (2562) ได้วิจัยเพื่อศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูไธรี มะลิเป็ง (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามตัวแปรเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.2.2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่

กำหนดไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา แต่ละโรงเรียนมีวุฒิการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงานเหมือนกัน จึงมีภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต่างมีเป้าหมายเดียวกันคือความมุ่งมั่นให้เกิดผลสำเร็จของผู้เรียน และผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในด้านเป็นบุคคลที่ชอบความท้าทายและการมีส่วนร่วม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ขนาดของสถานศึกษามีผลต่อความท้าทายและลักษณะการทำงานที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมีความหลากหลายตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่มีความซับซ้อนในการบริหารและต้องการการมีส่วนร่วมจากบุคลากรมากกว่า จึงต้องการผู้บริหารที่มีความท้าทายและทักษะในการดึงดูดการมีส่วนร่วมจากทีมงานอย่างชัดเจน ขณะที่ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กอาจมีความท้าทายน้อยกว่าและสามารถบริหารจัดการได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการมีส่วนร่วมจากทีมงาน ในระดับที่มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยวิรัชพร วงศ์วัฒน์เกษม (2564) ได้ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยสมใจ เดชบำรุง (2565) ได้วิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีวิสัยทัศน์ที่เน้นคุณภาพผู้เรียน มีความมั่นใจในการทำงานและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

6.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาตนเองในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไหวพริบและความคล่องตัวในการทำงาน เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่บุคลากร

6.1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดบทบาทและพัฒนาบุคลากรให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา จูงใจบุคลากรให้มีความกระตือรือร้น สนุกสนานกับงาน และพร้อมรับมือกับความเสี่ยง

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น ควรมีการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำมาวิเคราะห์ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีผลอย่างไรต่อผลลัพธ์ทางการศึกษา

6.2.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบของการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งขึ้นสำหรับนำมาผลวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาเรื่องอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

7. เอกสารอ้างอิง

- กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูไธรี มะลิเป็ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นิรุจ มีพันธ์. (2559). ตัวแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับมัธยมในเขตภาคเหนือตอนบน [ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บุญรดา ทรงบุญศาสตร์. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนา ปะกิกา. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยปทุมธานี, 13(1), 249 – 261. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/ptujournal/article/view/249608/171122>
- สมใจ เดชบำรุง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 20(1), 562-579. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/253693/173470>
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. (2567). รายงานการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.